

Maviliklerde adabımuaşeretin kitabı yazıldı

"Denizcileşme" ve "Mavi Vatan" kavramlarının Türkçeye, bir mesele olarak da hayatlarımıza yerleşmesinde en büyük katkısı sağlayan Cem Gürdeniz, deniz temalı kitaplara bir yenisini kazandı. "Kültürü ve Görgüsüyle Denizcilik", Türkiye'de kendi alanında benzeri olmayan bir çalışma. Gürdeniz yeni kitabında Türkiye'nin denizcileşmeye ihtiyacının önemini tarihsel, toplumsal, kültürel, siyasal, askeri ve psikososyal boyutlarıyla geniş bir perspektiften ele alıyor.

Maviliklere aklen ve kalben, sözle ve kalemlle ömrünü adanmış bir isim Cem Gürdeniz. Aldığı denizcilik eğitimini takip eden, hem yurt içi hem yurt dışında seyreden kariyeri de daima bu alanda köklenmiş. 2008'de tümamiralliğe terfi etmesi; 2009-11 yılları arasında tekrar Deniz Kuvvetleri Plan Prensipler Başkanlığı

görevini yürütmesi; 2021 yılına kadar Koç Üniversitesi Denizcilik Forumu (KÜDENFOR) Kurucu Direktörü olarak görev yapması Cem Gürdeniz'in yakın geçmişinde verdiği değerli hizmetlerden sadece birkaçı.

Yazar Cem Gürdeniz'le tanışmamız ise yaklaşık 10 yıl

Cem Gürdeniz

öncesine dayanıyor. Yacht Türkiye'de uzun zamandır "Mavi Vatan" adlı köşesinde okurla buluşan Gürdeniz'in kaleme aldığı kitaplar şöyle sıralanıyor: Türk Deniz Kuvvetleri El Kitabı, İngilizce-Türkçe ve Türkçe-İngilizce Deniz Terimleri Sözlüğü, Cumhuriyet Donanması, Açık Denizlere Doğru..., Hedefteki Donanma, Amatör Denizciler İçin Acil Durum Seyri, Mavi Uygarlık, Çelik Gemiler Demir Bahriyeliler, Mavi Vatan Yazıları, Anavatandan Mavi Vatan'a, Mavi Vatan'ın Güney Cephesi: Doğu Akdeniz. Geçen ay ise Yapı Kredi Yayınları etiketiyle "Kültürü ve Görgüsüyle Denizcilik" adlı kitabı raflardaki yerini aldı.

"... gerek meslek yaşantım gerekse doğduğum ve kurduğum her iki ailede her yönüyle denizle iç içe oldum. Denizcilik kültürü ve görgüsü karakterimin, kişiliğimin oluşmasında büyük rol oynadı. Denizcilik disiplinde ilk eğitimi sekiz yaşındayken babamdan aldım. Beş metrelik sandalda fora/vira ettikten sonra usturmaçaların içeriye alınması gerektiğini ondan öğrendim." *Kültürü ve Görgüsüyle Denizcilik, Önsöz'den*

YILLARIN TECRÜBESİNİN DÖKÜMÜ

Denizcilik literatürümüzde ele alınmasına ihtiyaç duyulan konuların olduğunu zaman zaman bu sayfalarda vurguluyoruz. Denizcilikte kültür ve görgü de kuşkusuz daha kapsamlı ve konuya hâkim bir kalem tarafından ele alınmalıydı. Zira amatör denizciliğin sağlıklı bir şekilde yükselmesi ve gelişmesi için tecrübe

sahibi denizcilerin kılavuzluğu değerli. Cem Gürdeniz, bu eksikliği gideren yazar oldu.

“... böyle bir kitaba ihtiyaç olduğunu değerlendirerek kendisini denizci, denize yakın hisseden ve denizcilik kültürünün sonsuz okyanusuna giriş yapmak isteyenlere bir başvuru; denizcilik görgüsünü denizi ilgilendiren her ortamda doğru yer ve zamanda uygulamak isteyenlere bir rehber olması için kaleme aldım.”

Kültürü ve Görgüsüyle Denizcilik, Önsöz'den

Gürdeniz'in neredeyse sloganlaşan şu cümlesi bize bu kitabın neden yazıldığını apaçık anlatıyor aslında: “Türkiye'nin 21. yüzyılda denizcileşmesi bir seçenek değil bir ihtiyaçtır.”

Bir toplumun denizcileşmesi demek, öncelikle denizcilik kültürüne ve görgüsüne sahip olması anlamına geliyor. Bu da sadece okumakla kazanılmıyor; maviyi yaşamak, anlamak, maviliklerin bir toplumun gelişiminde neyi temsil ettiğini kavramakla ilgili. Kitabın bölümlerini incelediğimizde, bu hassas konunun ne denli katmanlı olduğunu ve derinliğini bir kez daha hatırlıyoruz.

PRATİK BİLGİLER VE UYGULAMALAR

Cem Gürdeniz edebiyattan arkeolojiye, gemi modelciliğinden su sporlarına denizcilik kültürünün gelişimini tüm unsurlarıyla anlatıyor kitabında. Öte yandan da Türkiye'nin deniz gücünü ve denizcileşme sürecini tarihsel dönemlerine göre değerlendiriyor. Ayrıca denizcilik

görgüsü kapsamında örf, âdet, gelenek, nezaket kuralları, bayrak disiplini, marina, usturmaça kültürü, denizcilerin tutum ve davranışları gibi konularda rehberlik ediyor.

208 sayfalık kitapta mavi kültüre ait pratik bilgiler ve uygulamalar da yer alıyor. Gürdeniz, uzun bir önsöz metni sunuyor okura. Böylelikle okur, “denizci” olabilmek için nasıl bir donanıma sahip olması gerektiğini de anlıyor.

SANATTAN SPORA, HUKUKTAN ÇEVREYE

Deniz ve denizcilik, akla ve hayale sığamayacak zenginlikte başlıklarla aktarılabilir; ilgisi çok ama bilgisi az olanlar için fazlasıyla doyurucu bilgilerin yer aldığı bu kitabın yaptığı gibi. Ancak hiçbir anlatı okuyanı “denizci” kılmaz, okuduklarını

suya değerek deneyimlemesi icap eder. Okuyan zaten bir denizci ise gerçek etki baş gösterir. İşin doğrusunu, farklı boyutlarını öğrenen denizci bilinçlenir. Yani deniz kültürünün görgüsüne kavuşması sağlanır.

Müzik, festivaller, resim, heykel sanatı, su sporları, gemi modelciliği, batıl inançlar, protokol, atıklar, uluslararası deniz hukuku... Cem Gürdeniz'in çalışması bir yanıyla da denizin ve denizci olarak yaşamın, medeni ve bilinçli bir birey olmak için ne büyük bir şans olduğunu anlatıyor. Usta denizci Sadun Boro'nun hatırasına ithaf edilen çalışma, kitapçılarda ve kitap satan dijital platformlardan temin edilebilir. 🌊